

Las mamás muertas no lloran

Títol original: *Dead mums don't cry*

Reportatge de: Steve Bradshaw

Producció: Tristan Quinn (BBC-Panorama). Regne Unit, 2005

Càmera: Patti Musicaro

Muntatge: Ruth Horner

Edició: Mike Robinson

Durada: 50 minuts

Objectiu: reduir la mortalitat materna

Cada any al món moren més de mig milió de dones durant l'embaràs i el part, i la majoria per causes evitables. Millorar la salut materna és un dels 8 *Objectius de Desenvolupament del Mil·leni*, pensats com a primer pas per reduir la pobresa extrema a la meitat l'any 2015.

Els *Objectius del Mil·leni*, establerts l'any 2000 a la *Cimera del Mil·leni*, suposen el primer pla internacional de les Nacions Unides per acabar amb la pobresa, i relacionen aquesta lluita amb la sanitat, l'educació, la igualtat de gènere i la sostenibilitat mediambiental.

Una de les metes establertes dins d'aquest compromís per part dels governs signants estableix la reducció de la mortalitat materna en un 75% de cara a l'any 2015. A dia d'avui, però, les xifres mostren poc progrés en aquest sentit. L'any 2005, mig milió de dones van morir durant l'embaràs, el part o en els sis mesos posteriors a donar a llum. El 86% d'aquestes morts tenen lloc a l'Àfrica subsahariana i al sud d'Àsia.

El reportatge d'Steve Bradshaw per a la BBC es fixa en la tasca de l'obstetra Grace Kodindo, metgessa d'un dels hospitals més importants del Txad. En aquest país de l'Àfrica central, el risc que afronten les dones de morir per causes relacionades amb l'embaràs i el part és molt elevat (1 de cada 11), sobretot si ho comparem amb països europeus com el Regne Unit, on aquesta xifra passa a 1 de cada 5100.

A través del seguiment de la tasca diària de Kodindo, podem veure les dificultats que es presenten a l'hora d'atendre les pacients, especialment quan sorgeixen complicacions. Les mancances pel que fa a medicació, material sanitari o sang (en cas d'haver d'operar) són una constant

que dificulta el tractament i que en molts casos tenen com a conseqüència la mort. Afeccions pròpies de l'embaràs com l'eclàmpsia, que es pot tractar amb la medicació adequada, al Txad provoquen la mort de la pacient, ja que el medicament no es pot trobar a cap lloc del país.

Però, a més, també hi ha obstacles de tipus sociocultural. El fet que no hi hagi una política de planificació familiar que faciliti l'accés a mètodes anticonceptius té com a resultat un gran nombre d'embarassos no desitjats. Si a això li sumem que l'avortament és il·legal, ens trobem amb una pràctica instaurada d'avortaments casolans que sovint presenten complicacions i que també poden posar en perill la vida de les dones que s'hi han sotmès.

Però fora de l'hospital la situació és encara més complicada. Al Txad, una de cada dues dones dona a llum a casa, sense ajuda qualificada. Quan sorgeixen complicacions, no tenen a l'abast ni una persona formada ni els medicaments necessaris, i per tant augmenten els casos de morts maternes.

Així doncs, ens trobem davant d'una situació molt complicada, amb tot un seguit d'obstacles que dificulten l'objectiu de reduir la mortalitat materna. La manca de recursos econòmics sembla el principal obstacle, però el documental apunta a altres causes que no tenen tant a veure amb els diners com amb la voluntat política de fer front a aquest greu problema. En aquest sentit, les paraules de Kodindo són reveladores: «*Necessitem que la gent canviï la seva manera de pensar, especialment sobre l'estatus de la dona. Una dona no és quelcom que es compra, es té, produeix un fill, mor i se'n compra una altra. Però pensen així. La compro, fa un fill, mor i compro una altra dona, això és tot*».

Hondures, un motiu per a l'esperança

Tot i no ser un país amb grans recursos econòmics, Hondures ha aconseguit, ha aconseguit reduir la mortalitat materna de forma molt important. De 182 morts per cada 100.000 naixements l'any 1990 es va passar a 108 el 1997, i es preveu que s'aconsegueixi arribar a la meta fixada pels *Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni* abans i tot del 2015 (60 morts per cada 100.000 naixements).

2

El reportatge ens presenta el Dr. Ochoa, una de les persones que ja als anys 90 va iniciar la lluita per aconseguir que es prengués consciència del greu problema que patia Hondures en relació a la mortalitat materna i, en conseqüència, es comencessin a prendre les mesures oportunes.

Així, el país compta amb un seguit de polítiques i mecanismes que possibiliten una millor assistència de les dones durant l'embaràs, el part i el puerperi. Tot i que encara hi ha coses a millorar, hi ha un interès a incidir en tots els aspectes que poden conduir a la reducció de la mortalitat materna (planificació familiar, és a dir, accés a mètodes anticonceptius eficaços, controls prenatals, formació de llevadores tradicionals per assistir els parts a la llar...)

Es tracta de mesures que no tenen un cost econòmic elevat, però, encara que hi hagi pocs recursos, estan destinant-los allà on realment calen. D'aquesta manera, el reportatge planteja com n'és d'important la voluntat política a l'hora de lluitar contra les morts maternes. Cal prendre consciència de la gran importància d'aquest problema, i una de les claus és la consideració social de les dones, és a dir, establir polítiques que realment tinguin en compte les dones.

Altres reportatges de Steve Bradshaw per a BBC Panorama:

Cannabis from the Chemist (2001); September 11th - a Warning from Hollywood (2002); The Case Against War (2002); Ready, Steady, Trade (2003); The War Party (2003); Sex and the Holy City (2003); Can Condoms Kill? (2004); Dead Mums Don't Cry (2005); The High Price of Gas (2006).

Material elaborat per **DRAC MÀGIC**

Campanya organitzada per:

Amb el suport de:

